

Ötvenéves a mezőgazdasági kutatás Szegeden

Jubileumi ünnepség, tudományos ülésszak

Tegnap, csütörtökön délelőtt jubileumi ünnepség kezdődött Szegeden, a Szabadság Filmszínházban. Az 50 éves múltú visszatekintő *Gabonatermesztési Kutató Intézet* emlékezett a tudomány munkásaira, kutatókra, növénytermesztőkre, a dél-alföldi tájban, az országban fontos szerepet betöltő intézet születésére, eredményeire, nemzetközi sikereket elért jelenére, és biztató jövőjére. A Himnusz elhangzása után *Dr. Szánier Imre*, az intézet igazgatója köszöntötte az elnökségben helyet foglaló *Dr. Komócsi Mihályt*, a megyei pártbizottság első titkárát, *Váncsa Jenő* miniszterhelyettesét, *Dr. Perjesi Lászlót*, a megyei tanács elnökét, *Szabó Sándort*, a megyei pártbizottság titkárát, *Papp Gyulát*, a városi tanács elnökét, *Dr. Varga Dezsőt*, a városi pártbizottság titkárát, a külföldről érkezett tudósokat, akadémikusokat, a szegedi tudomány és közélet kiválóságait, más megyék vezetőit, küldötteit.

Dr. Szánier Imre bevezetőjében felidézte, hogy a Tisza-partján a kutatómunkát kezdetben számtalan tényező gátolta, s az intézetet a fasisztus romokban hagyta. A felszabadult haza 30 esztendeje meghozta a békés alkotómunka örömét is. A párt és a kormány következetes agrárpolitikájának megfelelően jelentős összegeket költ épületekre, gépekre és műsze-

rek beszerzésére, laboratóriumokra, szolgálati lakásokra.

Váncsa Jenő miniszterhelyettes tolmácsolta *Dr. Dimény Imre* mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter jókívánságait, gratulációját. Előadásában elmondotta, hogy az elmúlt ötven esztendő a világban és hazánkban olyan történelmi változásokat hozott — különösen az utóbbi három évtized anyagi és szellemi fejlődése —, amihez fogható az elmúlt századok egyike sem hozott. Az intézet munkásságára visszatekintve ugyanezt állapíthatjuk meg.

Timofej Szemjonovics Dubonosov, a Lenin-renddel, a Munka Vörös Zászlórenddel kitüntetett P. P. Lukjanyenko nevet viselő krasznodári kutatóintézet igazgatója meleg szavakkal köszöntötte a jubiláló szegedi intézetet, és átadta a nagy búzatermesztő *Lukjanyenko* portréját. *Dr. Jánosy Andor* akadémikus, az MTA agrártudományi osztálya nevében méltatta az elmúlt ötven esztendő munkásságát, *Dr. H. Steikhardt* professzor, az NDK brenburgi növénytermesztő intézetének igazgatója méltatta az együttműködést, a közös munkát, ami a magyar és német intézet között kialakult, *Dr. Szókefalvi-Nagy Béla* akadémikus, az MTA szegedi bizottságának nevében köszöntötte az intézetet, *Franz Berger*, Ausztria Föld-

művelésügyi Minisztériumának főtanácsosa gratulációja után *Dr. Kovács András*, a Keszthelyi Agrártudományi Egyetem dékánhelyettese mondott elismerő szavakat.

Losonczy Pál, az Elnöki Tanács elnöke dísztáviratban gratulált a jubiláló intézetnek. Ezt követően *Baross László*-emlékplakettet adtak át T. Szemjonovicsnak, *Dr. Dimény Imrének*, *Dr. Jánosy Andornak*, *Dr. Somorjai Ferencnek*, *Dr. Beke Ferencnek* és *Szűllő Ferencnek*. A Mezőgazdaság Kiváló Dolgozója lett az intézet munkatársai közül néhai *Dr. Orosz Sándorné*, *Dr. Faragó László*, *Szabó György*, *Dr. Noszály Ferencné*, *Herke Bálint* és *Pakai Sándor*.

Délután *Baross László* szobrát és P. P. Lukjanyenko emléktábláját *Dr. Jánosy Andor* akadémikus leplezte le, az új központi laboratóriumot pedig *Váncsa Jenő* miniszterhelyettes adta át. A Gabonatermesztési Kutató Intézet főépületében különböző kiállítások szemléltetik az elmúlt fél évszázad munkásságát. Ma, pénteken három szekcióban tudományos ülésszakokkal folytatja munkáját a jubileumi rendezvénysorozat.

Sz. L. L.

A jők között — a legjobbak

A Jutáárugyári Gagarin-brigád elnyerte a Szakma Kiváló Brigádja kitüntetését

A hazai textiliparban mindössze négy kollektíva jutott el odáig, hogy a szakma legjobbjaként emlegetse őket. A sok jó között bizony nem könnyű legjobbnak lenni, de nem is elérhetetlen. A Szegedi Jutáárugyárban dolgozó *Szabó Ferencné*, *Bokor Andrásné*, *Ambrus Béláné*, *Szél Sándorné* és *Ocskó Ferencné* példája azt bizonyítja, hogy a szocialista munkaversenyben szorgalmas és odaadó törekvéssel az élre lehet kerülni. A Gagarin nevet viselő brigádot a Szakma Kiváló Brigádja kitüntetésben részesítették. A kitüntetést a brigád tagjainak tegnap, csütörtökön délután adta át *Dr. Bakos Zsigmond*, a könnyűipari miniszter helyettese.

Tudjuk, hogy minden százalék mögött kemény erőfeszítés és áldozatos munka van — mondta *Dr. Bakos Zsigmond* a kitüntetések átadásakor. — Különösen akkor, ha évtizedek telnek el az öreg jutáárugyár régi gépei között. Köszönjük a munkájukat, és bízunk benne, hogy példájukat követik a többi szocialista brigádok. Éljenek el további szép sikereket.

Az előterjesztés tényeket és adatokat sorol fel. A brigád 15 évvel ezelőtt alakult, s azóta tízennegyszer nyerte el a szocialista brigád cím valamely fokozatát, leg-

Dr. Bakos Zsigmond átadja a kitüntetést Szabó Ferencnének, a Gagarin-brigád vezetőjének.

utóbb, 1971-es munkájuk alapján a Vállalat Kiváló Brigádja kitüntetésben részesült. Most pedig a tavalyi eredményeket vették alapul, amelynek elismeréseképp a szakma kiválói lehettek. A szövetségben dolgozó asszonyok többletvállalásukat, s 9,2 százalékkal tetézték, s évek óta nincs selejtjük. A munkafegyelmi példás, szakmai ismereteik magas fokúak, élen járnak a munkamódszerek átadásában, segítik, tanítják a fiatalokat, havonta rendszeresen brigádértekezletet tartanak, és értékelik munkájukat, politi-

kai oktatásra is rendszeresen eljárnak. Termelési eredmények értékét csak növeli az a tény, hogy bizony nem a legkorszerűbb gyárban és gépekkel teljesítenek állandóan az elvárás fölött. Az ő kezdeményezésük is közrejátszott abban, hogy a szövetségben bevezették a 4 gépes rendszert. A Dolgozó Hívatlanul-mozgalomban is tevékenyen részt vesznek, rendszeres olvasói az üzemi könyvtárnak, helyezéseket érnek el a brigádvétélkedőkön, példamutatóak a társadalmi munkában.

Eredmények és tennivalók a textiliparban

Aktívaértekezlet Szegeden

Aktívaértekezletet tartottak tegnap, csütörtökön a szegedi, a Csongrád megyei textilipari vállalatok dolgozói az SZMT székházában, hogy áttekintsék és értékeljék, miként valósulnak meg azok a párttárgyak, amelyek az ifjúmunkások és a női dolgozók helyzetének javítását szorgalmazzák. Juhász József, az SZMT vezető titkára bevezetőjében elmondta, a szakszervezeti tisztviselők rendszeresen vizsgálják a határozatok végrehajtását, s minden igyekezetükkel arra törekcsenek, hogy állandóan javítsák a fiatalok és a dolgozó nők élet- és munkakörülményeit. A Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsa nemrégiben a Textilipari Dolgozók Szakszervezetének elnökségével közösen értékelte a már elért eredményeket, és felhívta a vállalatok figyelmét a legfontosabb tennivalókra. Az aktívaértekezleten Baranyai Tiborné, a textiles szakszervezet főtitkára tartott tájékoztatót a két testület legutóbbi állásfoglalásáról, és általában is értékelte a textiliparban dolgozó ifjak és nők helyzetét, az ifjúsági és nőpolitikai határozatok végrehajtását.

A téma alaposabb áttekintését indokolta az is, hogy az MSZMP Központi Bizottsága negyven évvel ezelőtt alkotta meg az említett határozatot, s azóta sok minden történt a textiliparban is. Kitért a tájékoztatásból, hogy a könnyűipar rekonstrukciója nyomán nem csupán korszerű gépeket és berendezéseket vásárolnak, hanem a termelőberendezések mellett jobb munkakörülményeket is teremtenek. Az iparág fejlesztésének első szakaszában több jelentős szociális létesítményt is átadtak a gyárakban. Így történt az újszegedi szövetség felépítésekor is,

hiszen a korszerű épület és gépparkot birtokba vevő munkások új fürdőket, öltözőket, társalgót, fodrászatot és klubszobákat is kaptak. A párttárgyakokat is lelkiismeretesen feldolgozták a szegedi textiles munkások, és megfelelő terveket készítettek azok megvalósítására.

A textiles szakszervezet főtitkára a továbbiakban azonnal foglalkozott, hogy a dolgozó nőknek bármennyire is megkönnyítik helyzetüket az üzemekben, az lenne az ideális, ha gyáron kívül is jelentősen javulnának életkörülményeik. A családban, a házimunkák elvégzésében, a gyermeknevelésben, a bevásárlásoknál, az utazásoknál is sok-sok fáradság hárul a munkásokra. A megyében levő textilgyárakból több mint 1500 fiatalasszony vette igénybe a gyermekgondozási segélyt, de kiderült, hogy az otthon maradó munkásoknak sem zavartalan az élete. A hosszú távollét alatt elmaradnak szakmai ismereteikben, kiesnek a gyakorlatból, s olykor a fizetésük is megreked az évekkel korábbi szinten.

A munkások helyzetét elemezve kitért, hogy sokan nem fejezték be az általános iskola nyolcadik osztályát, kevés a szakképzettséggel rendelkező asszony, vezető beosztásban is igen kevesen vannak, pedig a textilipar erre a legjobb lehetőségeket kínálja. A dolgozó nők is néha idegenkednek a vezetői posztoktól, mert azok gyakran még több elfoglaltsággal járnának, vagy három műszakos beosztással, de gyakran bántortalanok is az asszonyok. Mivel a munkaerőhiány gondot okoz a szegedi textilipari vállalatoknál is, helyesnek tartanak a szakszervezeti vezetőket, ha gondosabb szervezéssel rövidesen beruházást igényelne a harmadik műszak megszün-

kavállalási lehetőséget biztosítanának az üzemekben. Természetesen ezt csak magas fokú üzem- és munkaszervezéssel lehet megoldani. Akkor több gyermekes anyát, esetleg nyugdíjast is megnyerhetnének az üzem számára.

A magyar textilipar évenként átlagosan 5–6 százalékkal növeli termelésének mennyiségét azonos, vagy kisebb létszámmal, mint az előző években. Ezt az eredményt csak a korszerűbb technikával és technológiával, nagyfokú üzem- és munkaszervezéssel lehet garantálni. A bérék emelkedése az utóbbi esztendőben megfelelő volt a textiliparban, ebben az évben is elérik az 5 százalékos növekedést, de a textilipar ettől függetlenül elmarad más iparágaktól. Ezt örökölte az iparág, s talán majd az új országos szakmai bértáblázat segít valamit. Mert akármennyire is könnyűipar a neve a textiliparnak, a munkavégzés ezekben a gyárakban nem is oly könnyű. Szakorvosok vizsgálata bizonyítja, hogy a textilgyárakban dolgozó nők között több a veszélyeztetett terhes, mint a más munkaterületeken foglalkoztatott nők körében. A pársz levegő, a por és a zaj nagyon megviseli a dolgozó nők egészségét. Több textilipari munkahelyen kordévezményt adnak a nyugdíj igénybevételéhez, de mégsem ezt tartják követendőnek a szakszervezeti vezetők, hanem azt, hogy tegyék jobba a munkahelyi körülményeket, hogy nyugodtan és könnyebben végezzék munkájukat az asszonyok 55 éves korukig.

A három műszakot nem lehet megszüntetni, hiszen azt nem bírja ki a népgazdaság. Legalább 15 milliárd forintot beruházást igényelne a harmadik műszak megszün-

tetése, de még akkor sem biztos, hogy megérné, hiszen a gépek állnának. Ebben a tekintetben is a munkakörülményeket érdemes és kell javítani. Néhány helyen már bevezették az éjszakai műszakban dolgozók részére a félórás pihenőt egy tiszta pihenőszobában, ahol kávét és frissítőt is adnak a munkásoknak, s amíg ők pihennek, a gépeknél a „beugró” segít. Az is segítség, ha a nagy-családok anyákat, vagy azokat, akik gyermeküket egyedül nevelik, nem osztják be éjszakai műszakra, mentesítik az idősebbeket is, és ha arra mód van, férfiakat alkalmaznak a gépek mellé a harmadik műszakban. Kifogásolta a szakszervezet főtitkára, hogy sok vállalatnál növelik a túlórákat, de ugyanakkor gyenge a munkaszervezés, az anyagellátás. Nem tartják megengedhetőnek, hogy általában 2 százaléknál több túlórárt rendeljenek el a textilgyárakban.

Részletesen elemezték a szegedi és a hódmezővásárhelyi textiles dolgozók gyáron kívüli életkörülményeit is. Úgy gondolják, hogy a munkaslakás-építésnél nagyobb összeggel és hosszabb időre volna érdemes támogatást nyújtani, mert jelenleg elaprózzák az anyagi lehetőségeket. Több gyermekintézményre lenne szükség Szegeden, de bővítésre szorulnak a textiles üzemek munkásszállodái is.

Az aktívaértekezleten számosan elmondták véleményüket, és hasznos javaslatokat terjesztettek elő, hogy mielőbb és minél teljesebben megvalósuljanak azok a párttárgyak, amelyeket az ifjúmunkások és a dolgozó nők érdekében hoztak.

G. L.

A jubileumi ünnepség elnöksége.

Építésszek negyven országból Tanácskozás Budapesten

Negyven ország építészeinek részvételével csütörtökön a Nemzetközi Építéskutató Tanács (CIB) egyhetes kongresszusa kezdődött Budapesten a MÉMOSZ Dózsa György úti székházában. A kongresszust Bondor József építésügyi és városfejlesztési miniszter nyitotta meg, aki bevezető előadásában az építőipari kutatómunka jelentőségéről beszélt.

Többek között rámutatott: az évi 80–90 ezer lakás építése lehetővé tette, hogy jelenleg hazánkban 1000 lakosra 320 lakás jut, és az otthonok 85 százalékában villannyal világítanak, az új lakások 85 százaléka pedig fürdőszobával épül. A gyakorlatban hasznosított kutatások eredményeként a technológiák korszerűsítésével az építőiparban a nehéz fizikai munkát mindinkább felváltják a gépek, ugyanakkor mindinkább terjed a korszerű anyagok használata

és a fejlett szervezési módszerek bevezetése.

Építőiparunk fejlesztéséhez szükséges, hogy szakembereink más országok építési eredményeit is figyelemmel kísérjék, s ehhez a jelenlegi kongresszus jó lehetőséget kínál — mondotta a miniszter.

Ezután arról szólt, hogy termelési gondok mellett az építési tevékenységben mindinkább előtérbe kerül a környezetvédelem problémája is. A kormány is kiemelten kezeli az épített környezetet és ezen belül a lakásépítést, az építőipar gondjait. A legfontosabb feladat, hogy mennyiségileg és minőségileg a lakosság lakásigényeinek kielégítése belátható időn belül megoldódjék.

Befejezésül a miniszter a kormány nevében üdvözölte a kongresszus résztvevőit. Ezután megkezdődött a tanácskozás, amelynek keretében 13 témakörben hangzanak el előadások.